

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2054/2022
12.05.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душан Жигић, адвокат из ..., против туженог Друштва са ограниченом одговорношћу за пољопривредну производњу "Бачка" Чонопља, чији је пуномоћник Драган Зарић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 50/21 од 18.02.2021. године, у седници одржаној 12.05.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 50/21 од 18.02.2021. године у ставу другом изреке и пресуда Основног суда у Сомбору П1 737/19 од 02.10.2020. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П1 737/19 од 02.10.2020. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је усвојен. Ставом другим изреке, поништено је решење о враћању запосленог на послове ... бр. .. од 23.09.2019. године, као и решење о отказу уговора о раду од 23.09.2019. године, те је обавезан тужени да тужиоца распореди у складу са стручном спремом и радним способностима стеченим радом по правноснажној и извршној пресуди овог суда бр. П1 184/16 од 05.11.2018. године, која је постала правноснажна дана 16.06.2019. године и извршна дана 03.09.2019. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 52.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 50/21 од 18.02.2021. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена и првостепена пресуда укинута у делу изреке којим је усвојен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоца распореди у складу са стручном спремом и радним способностима стеченим радом по правноснажној и извршној пресуди тог суда и тужба је у том делу одбачена. Ставом другим изреке, у преосталом делу жалба туженог је одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена у делу којим су поништена решења туженог од 23.09.2019. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 87/18) и нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог. Радни однос му је престао решењем од 04.07.2016. године, које је правноснажном пресудом Основног суда у Сомбору Пп 184/16 од 05.11.2018. године поништено и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Поступајући по наведеној правноснажној пресуди тужена је дана 23.09.2019. године донела решење о враћању тужиоца на послове ..., на којима је тужилац радио и пре отказа. Међутим, тужилац по наведеном решењу није ступио на рад, јер је наведено радно место укинато због економских и технолошких промена, због чега је истог дана 23.09.2019. године тужени донео решење о отказу уговора о раду тужиоцу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужени приликом доношења оспорених решења од 23.09.2019. године о враћању на рад и о престанку радног односа, злоупотребио право тужиоца на реинтеграцију, па су иста поништили као незаконита. Према ставу нижестепених судова, само доношење решења о враћању тужиоца на послове ... дана 23.09.2019. године не значи да је тужени испунио своју обавезу из судске одлуке, јер како следи тужилац се није вратио на рад и тужени му није омогућио да ради, с обзиром да га је распоредио на радно место које је у том тренутку већ било укинато, него је његов радноправни статус решио доношењем новог решење о отказу уговора о раду.

Основано се ревизијом туженог указује да је побијана пресуда заснована на погрешној примени материјалног права, због чега ни чињенично стање није правилно утврђено.

Одредбом члана 191. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, 75/14), прописано је да ако суд у току поступа утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио. Одредбом члана 171. став 1. истог закона, прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада ради премештаја на други одговарајући посао, због потребе процеса и организације рада, док је ставом 2. предвиђено да се одговарајућим послом сматра посао за чије се обављање захтева иста врста и степен стручне спреме који су утврђени уговором о раду.

Имајући у виду законске норме, правна последица незаконитог престанка радног односа предвиђена одредбом члана 191. Закона о раду је, између осталог, враћање запосленог на рад, дакле успостављање пређашњег стања, с обзиром да је решење којим је запосленом престао радни однос поништено као незаконито. На тај начин уговор о раду који је запослени већ био закључио остаје на снази, али уколико послодавац није у могућности да запосленог врати на радно место са којег му је престао радни однос, он мора да му понуди закључење анекса уговора о раду за премештај на друго одговарајуће радно место. Значи, послодавац има обавезу да запосленог врати на рад, али није у обавези да га реинтегрише у радни однос на радно место са којег му је престао радни однос уколико то није у могућности. У конкретном

случају, радно место „...“ је укинато, па је обавеза туженог била да поступајући по судској одлуци тужиоцу понуди анекс уговора о раду премештајем на друго одговарајуће радно место, у смислу наведених одредаба закона. Међутим, у конкретном случају, нижестепени судови се нису бавили питањем да ли је код туженог постојало одговарајуће радно место на које је тужилац могао бити премештен у тренутку када је тужени требало да га врати на рад.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци, а судови ће у поновном поступку, имајући у виду напред изнето, а у погледу околности да ли је код туженог постојало одговарајуће радно место у тренутку када је тужени требало да тужиоца реинтегрише у радни однос, утврдити наведене чињенице и правилном применом материјалног права поново одлучити о захтеву тужиоца.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**